

Ole Nashoug
Gåsbuvegen 890
2323 Ingeberg

Notat vedrørende Folla

Folla har vært forurenset av gruvedrift i om lag 250 år. Skader på fiskebestanden ble registrert for vel 100 år siden. Disse har bare tiltatt og på 1990-tallet var elva mellom Folldal sentrum og Grimsbu tilnærmet fisketom. I årene 1992-1994 ble det gjennomført oppryddingstiltak i det nedlagte gruveområdet i Folldal tettsted. Sedimenter fra slamdammer ble fjernet og deponert i de nedlagte gravene på Tverrfjellet (Hjerkinn). Oppryddingene etter endt gruvedrift på Hjerkinn ga umiddelbare positive effekter på miljøet i Folla ned til Folldal sentrum, men herfra og ned til Glomma er forholdene fortsatt lite tilfredsstillende, og strekningen ned til Grimsbu er fortsatt fisketom. Daværende Statens forurensningstilsyn påla i 2001 Miljøsikringsfondet Folldal verk å utrede ytterligere forurensningsbegrensede tiltak med hensyn til utslipp av kobber. Bergvesenet installerte et pilotanlegg for rensing av gruvevann. Dette ga få resultater, og fortsatt tilføres Folla kobber og sink fra det nedlagte gruveområdet til besvær for fisken videre nedover vassdraget.

Ett av tiltakene som ble vurdert var å tildekke steintippene rundt gruveområdet med tette masser, for å hindre nedbørsvann i å trenge gjennom forurensete gruvemasser, for deretter å havne i Folla. Slike tiltaket har gitt gode resultater ved andre gruveområder. Etter at Folldal gruver ble – kulturminne fredet – nektet Hedmark fylkeskommune en slik løsning. Her skulle steintippene ligge uberørte og åpne i dagen. Denne løsningen tilsier at Folla fortsatt vil bli tilført forurensninger i uminnelige tider. Hvor er forurensningsmyndighetene? En undres over at myndighetene ikke evner å se helheten i vassdraget, og se reguleringens konsekvenser i forhold til de betydelige miljøproblemer særlig strekningen mellom Folldal sentrum og Grimsbu har, her er 12 km elvestrekning nærmest fisketom pga avrenning fra gruveområdet. Det vises til NIVA's undersøkelser i vassdraget på slutten av 1990-tallet. Det ble også godkjent en driftsplan for vassdraget i 2001, utarbeidet av grunneierne langs vassdraget i Folldal.

Det er også forunderlig at NVE gir konsesjon til å bygge ut det siste fossefallet i Glomma-vassdraget, Tolgafallene, et av de mest fiskerike steder for harr og ørret i vassdraget, men sier nei til utbygging i Folla – hvis elvestrekning har liten verdi for sportsfiske.

Hamar, 15. juni 2019

Ole Nashoug
Fiskekonsulent

